

СТАНОВИЩЕ

относно научната дейност на кандидата Доц. д-р Татяна Иванова Божанска за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление б.1. Растениевъдство, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“, съгласно конкурс, обявен в Държавен вестник бр. 65 от 02.08.2024 г.

Член на научното жури: Проф. Д-р Христофор Кирчев Кирчев, Аграрен Университет - Пловдив, област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление б.1. Растениевъдство, научна специалност Растениевъдство, назначен за член на научното жури със заповед № РД-05-224/15.10.2024 г. на Председателя на Селскостопанска Академия.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция

В конкурса за заемане на академичната длъжност "Професор" Доц. д-р Татяна Божанска участва общо с 25 броя научни публикации, разпределени по групи и показатели, както следва:

Група А - 50 точки

Група В - От изискуемите в групата 100 точки, кандидатката участва в конкурса с 157,5 точки.

Група Г - От изискуеми в групата 200 точки, в конкурса участва с 209,20 точки.

Група Д - От изискуеми в групата 100 точки, в конкурса участва с 305 точки.

Група Е - От изискуеми в групата 100 точки, в конкурса участва с 230 точки.

Така направената справка за изпълнение на минималните национални наукометрични изисквания съгласно Закона за развитие на академичния състав и на изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия показва, че доц. д-р Татяна Божанска отговаря на изискванията за допустимост до конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“.

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Представената научна продукция от Доц. д-р Татяна Божанска е изцяло в областта на фуражното производство и ливадарството. Научната област в която тя работи е разнообразна и широкомащабна.

Описано е стопанското значение, състава и оценка на качеството на фураж от многогодишни фуражни култури. Установена и потвърдена е високата екологична пластичност, адаптивност, хранителна стойност и продуктивност на житните фуражни култури *Festuca arundinaceae* Scherb. и *Bromus inermis* Leys. при почвено-климатичните условия на Средна Стара планина.

Изследвано е влиянието на някои фактори (вид на тревостоя, торене, третиране с растежни регулатори) върху добива, семенната продуктивност и хранителната стойност на сухата маса от бобови и житни фуражни култури. Изследвано е влиянието на торенето (минерално, органично, торене с компостирана смес и хуматни торове) върху продуктивността, ботаничният състав и качеството на фураж от естествен тревостой при планински условия. В изследванията за естествените ливади и пасища се потвърждава ролята на минералното и органично торене за подобряване продуктивността, състава, вкусовите качества, смилаемостта и хранителната стойност на фуражната маса.

Проучена е продуктивността и състава на естествен тревостой при пасищен и сенокосен режим на използване, качеството на фуражите от житни и бобови ливадни треви в самостоятелни и смесени тревостои, методите за борба с орловата папрат, химичния състав на сортове захарно, крмно и салатно цвекло. Представен е метод за безотпадна екологична технология от лятна резитба на ягодоплодни култури и приложението им в животновъдството. Установен е химичният състав и е оценена хранителната стойност на листников фураж от ягодоплодни култури (малина, касис и къпина) като допълнителен хранителен ресурс в месодайното говедовъдството.

III. Значимост на получените резултати

Интереса към тематиката и научната продукция се подкрепя от представената справка за цитиранията на публикациите на Доц. д-р Татяна Божанска.

Представени са общо 34 цитата, от които 13 цитата в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 1 – в монографии и колективни токове с научно рецензиране и 20 цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране.

Прави впечатление, че само един от представените цитати е от български автори, всички останали 33 цитата са от чужди автори, което показва, че кандидатката е много добре разпознаваема в чужбина.

IV. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.

Допълнителни дейности

Доц. д-р Татяна Божанска е била научен ръководител на двама успешно защитили докторанти. Участва в национални и международни проекти. Извежда практически занятия на студенти от Лесотехнически Университет – София. Участва в национални и международни конференции.

Три години поред е част от организационния комитет на международната научна конференция „ЕкоМаунтин“. Член е на редакционната колегия на списание Journal of Mountain Agriculture on the Balkans. Ръководител е на отдел Фуражно производство към Института по планинско животновъдство и земеделие – гр. Троян.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в конкурса документи показват, че научноизследователската дейност на Доц. д-р Татяна Иванова Божанска отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя положително цялостната дейност на кандидата и да предложа Доц. д-р Татяна Иванова Божанска да се назначи на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство и научна специалност Фуражно производство, ливадарство в научен отдел Фуражно производство на Института по планинско животновъдство и земеделие – гр. Троян.

Дата: 11.11.2024 г.

Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: 

(Проф. д-р Х. Кирчев)

OPINION

Regarding the scientific activity of the candidate Assoc. Prof. Dr. Tatyana Ivanova Bozhanska for occupying the academic position of "Professor" in higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1. Plant science, scientific specialty "Forage production, grazing ", according to a competition announced in the State Gazette no. 65 of 02.08.2024.

Member of the scientific jury: Prof. Dr. Hristofor Kirchev Kirchev, Agricultural University - Plovdiv, area of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1. Plant science, scientific specialty Field crops, appointed as a member of the scientific jury by order No. RD-05-224/15.10.2024 of the Chairman of the Agricultural Academy.

I. Scientometric indicators of the presented scientific production

In the competition for the academic position of "Professor" Assoc. Prof. Dr. Tatyana Bozhanska participated in a total of 25 scientific publications, distributed by groups and indicators as follows:

Group A - 50 points

Group B - Out of the 100 points required in the group, the candidate participated in the competition with 157.5 points.

Group D - Out of the 200 points required in the group, he participated in the competition with 209.20 points.

Group D - Out of the 100 points required in the group, he participated in the competition with 305 points.

Group E - Out of the required 100 points in the group, he participated in the competition with 230 points.

The reference made in this way for the fulfillment of the minimum national scientometric requirements according to the Law on the Development of the Academic Staff and the requirements of the Regulations for the Development of the Academic Staff at the Academy of Agriculture shows that Assoc. Prof. Dr. Tatyana Bozhanska meets the requirements for admissibility to a competition for the position of academic position "Professor".

II. Main directions in the candidate's research activity and most important scientific contributions

Presented by Assoc. Prof. Dr. Tatyana Bozhanska is entirely in the field of fodder production and pasture farming. The scientific field in which she works is diverse and large-scale.

The economic importance, composition and quality assessment of forage from perennial forage crops are described. The high ecological plasticity, adaptability, nutritional value and productivity of the *Festuca arundinaceae* Scherb. and *Bromus inermis* Leyss cereal forage crops have been established and confirmed under the soil-climatic conditions of the Middle Stara Planina mountain.

Grass, fertilization, and treatment with growth regulators on the yield, seed productivity, and nutritional value of the dry mass of leguminous and cereal fodder crops was investigated. The influence of fertilization (mineral, organic, fertilization with a composted mixture and humic fertilizers) on the productivity, botanical composition, and quality of forage from natural grass under mountain conditions was investigated. Research on natural meadows and pastures confirms the role of mineral and organic fertilization in improving the productivity, composition, palatability, digestibility, and nutritional value of the fodder mass.

The productivity and composition of natural grass stands under pasture and haying mode of use, the quality of fodder from wheat and leguminous meadow grasses in separate and mixed grass stands, the methods of combating the eagle fern, the chemical composition of sugar, fodder, and salad beet varieties. A method for waste-free ecological technology from summer pruning of berry crops and their application in animal husbandry is presented. The chemical composition was determined and the nutritional value of leafy fodder from berry crops (raspberry, blackcurrant and blackberry) as an additional nutritional resource in beef cattle breeding was assessed.

III. Significance of the obtained results

The interest in the topic and the scientific production is supported by the presented reference for the citations of the publications of Assoc. Prof. Dr. Tatyana Bozhanska.

A total of 34 citations are presented, of which 13 citations are in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information; 1 – in peer-reviewed monographs and collective volumes and 20 citations in non-refereed peer-reviewed journals.

It is noteworthy that only one of the presented quotations is from Bulgarian authors, all other 33 quotations are from foreign authors, which shows that the candidate is very well recognizable abroad.

IV. Initiative and research management skills. Additional activities

Assoc. Prof. Dr. Tatyana Bojanska was the supervisor of two successfully defended PhD students. Participates in national and international projects. Conducts practical classes for students from Forestry University - Sofia. Participates in national and international conferences.

She has been part of the organizing committee of the international scientific conference "EcoMountain" for three years in a row. She is a member of the editorial board of the Journal of Mountain Agriculture on the Balkans. She is the head of the Fodder Production Department at the Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan.

V. Critical notes, questions, and recommendations to the candidate

I don't have any

CONCLUSION

The documents submitted for participation in the competition show that the scientific research activity of Assoc. Dr. Tatyana Ivanova Bozhanska meets the requirements of the RSASR and the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and for holding academic positions in the Agricultural Academy.

This gives me the reason to positively evaluate the overall activity of the candidate and to propose Associate Professor Tatyana Ivanova Bozhanska to be appointed to the academic position of "Professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1. Plant science and scientific specialty Fodder production, pasture production in the scientific department Fodder production of the Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan.

Date: 11/11/2024

Plovdiv

PREPARED THE OPINION: /

(Prof. Dr. H. Kirchev) /